

jouw schoolplein

STENEN VLAKTE WORDT GROENE OASE

Het was een drukte van belang, afgelopen donderdag aan de Saturnus in Duiven. Leerlingen en docenten van Candea en studenten van groenopleiding Yuverta sjouwden met tegels en voerden kruiwagens vol zand af. Tussen alle bedrijvigheid door maakte Omroep Gelderland opnamen voor het televisieprogramma *De groenste straat van Gelderland*.

Het schoolplein van de locatie Saturnus krijgt een complete *make-over*: van een stenen vlakte naar een groene oase. Docent Joost Theloosen vertelt dat de wens om het plein te vergroenen al langer leeft, maar vorig jaar in een stroomversnelling kwam. De medewerking van Omroep Gelderland zorgde voor een denderende start. "Leerlingen vinden het geen fijn schoolplein. Het is niet gezellig, on-

V.l.n.r.: Joost Theloosen, Owen Demmink, Nienke Middendorff, Nadia Langeman en Ivo Hulshof.

danks de plastic bankjes van de ouderraad. Er zijn gewoon te weinig plekjes om te chillen en bij mooi weer is het veel te warm op al die stenen. Volgens hogeschool Van Hall-Larenstein merk je dat zelfs aan de temperatuur binnen." Een jaar of vijf geleden maakten leerlingen van het vak *art & design* een eerste ontwerp voor een nieuw schoolplein, maar door corona kwam het project stil te liggen. Vorig jaar heeft een werkgroepje, met behalve Joost ook collegedocent Ivo Hulshof en directeur bedrijfsvoering Hans Markhorst, het weer opgepakt. Het werkgroepje kreeg hulp van architecten van De Vergroenerij en van Noël Joesmans (adviesbureau Spectrum).

CANDEA TEAM GREEN

"Ze hebben gesproken met leerlingen en een prachtig ontwerp gemaakt, met veel groen, wandelpaadjes, zitplekjes en bomen die voor schaduw zorgen. Het wordt een aantrekkelijk en duurzaam plein", aldus Joost. De bankjes van de ouderraad blijven natuurlijk, net als de pingongtafel en het voetbalveldje. Stiekem hoopt Joost dat er geld overblijft voor een basketbalpaal.

De realisering van de plannen kreeg een impuls doordat het schoolbestuur geld beschikbaar stelde én door een telefoontje van Omroep Gelderland. Joost: "Ze vonden het een geweldig idee voor het tv-programma *De mooiste straat van Gelderland*. Het mooie was dat ze materialen en 'handjes' van Yuverta meenamen. We kregen ook hulp van de gemeente en Intratuin sponsorde de eerste plantjes."

Owen Demmink: "Ik vind het een goed project, want het is belangrijk dat er meer bomen komen. Bomen geven zuurstof en dat hebben we nodig om te ademen. Ik wist alleen niet dat een volle kruiwagen net zo zwaar is als ik. Maar er waren genoeg andere dingen te doen."

Nienke Middendorff: "Ik ben vorige maand met Hope XXL naar paleis Soestdijk geweest voor een conferentie over jongerenparticipatie. Nu kan ik ook uitvoerend bezig zijn. Het past bij me, want mijn profielwerkstuk gaat over natuurbescherming en in de onderbouw heb ik een presentatie gemaakt over een beter schoolplein. Ik hoop dat de uitzending van Omroep Gelderland andere scholen op ideeën brengt."

Nadia Langeman: "Ik heb ook een toepasselijk profielwerkstuk gemaakt. Het gaat over stadsvergroening. Ik heb uitgezocht waar kansen liggen voor de gemeente Duiven. Dit schoolplein is een mooi voorbeeld. Het is nu heel kaal, er is veel te weinig schaduw en je kunt bijna nergens zitten. Als het klaar is, weet ik zeker dat veel meer leerlingen in de pauzes naar buiten gaan."

De uitzending is waarschijnlijk later dit jaar en misschien komt Omroep Gelderland nog terug voor extra opnamen. Het werk is namelijk nog niet klaar. "We gaan in de CAN- weken verder en we hebben een *Candea Team Green* opgericht, want we willen dat leerlingen dit project met ondersteuning van docenten gaan dragen." De werkgroep wil daarbij ook ouders en buurtbewoners betrekken, bijvoorbeeld om te sproeien in de zomervakantie. "Dan wordt het iets van de hele wijk", voorspelt Joost. Wie belangstelling heeft, kan mailen naar candeamteamgreen@candea.nl.

column

HOOFDLIJNEN OF LOS ZAND

Er ligt een 'Hoofdpijnenakkoord' voor het nieuwe kabinet. Wat betreft onderwijs wordt fors ingezet op taal en rekenen. Prima. Maar dat is maar één aspect van wat op school gebeurt: kwalificatie. Het toerusten dus van leerlingen. Voor een vervolopleiding en de rest van je leven zijn taal en rekenen zeker belangrijk. Maar op school behoort ook persoonsvorming aandacht. Ontdekken wie je bent, of wilt worden, verantwoordelijkheid dragen, weten wat je kunt en moeilijk vindt. Hoe sta je in de wereld, met welke rechten en plichten? En er is nog een derde onderwijsopdracht: socialisatie. Leerlingen zijn immers niet alleen individuen, maar vormen ook de samenleving van de toekomst. Het nieuwe kabinet vindt daar kennelijk niet veel van. Zo wordt de subsidie voor maatschappelijke diensttijd geschrapt. Welke gedachte zit daarachter? Welk onderwijs, welke samenleving en welk toekomstbeeld heeft dit kabinet voor ogen? Met wat er nu ligt, gaat het onderwijs een ongewisse toekomst tegemoet.

DRS. L.H.M. (LÉON) LUCAS (rector)

'DE EERSTE WEEK VOND IK HET VERSCHRIKKELIJK'

Candea voerde na de meivakantie het telefoonverbod in. Gedurende de hele dag zijn smartphones, smartwatches en tablets taboe op alle locaties. Kort samengevat: *thuis of in de kluis*. Hoe zijn de eerste ervaringen?

filmpjes kijken. Buiten het schoolplein mag je wel op de telefoon. Tja, dan gaan we vaker naar de Jumbo. En nee, dat is niet heel goed voor mijn portemonnee", lacht Sofie. Beide meiden missen hun telefoon vooral ook als ze als enige een lang tussenuur hebben. Sarah: "Je kunt je huiswerk gaan doen in de mediatheek, maar daar heb je niet altijd zin in. Voorheen zat ik op mijn mobiel en kwam ik de tijd wel door. Dat mis ik nu echt." Toch zien ze ook voordelen, zoals minder afleiding. "Als er bijvoorbeeld gedoe is in een vriendengroep, dan ben je daar overdag niet meer mee bezig. Dat vind ik fijn, want je neemt zoets toch mee in de les", vertelt Sofie. Van pesten via de mobiel heeft Sarah nooit iets gemerkt. Sofie wel: "Vervelende filmpjes of foto's maken kan niet meer. Dat is zeker een vooruitgang."

Tot slot: went het ooit? Sarah denkt van niet: "Ik heb veel sociale contacten buiten school om, daar voel ik me nu van afgesloten, en ik mis de afleiding in de tussenuren." Sofie: "De eerste week vond ik het verschrikkelijk. Ik dacht 'hier kan ik niet mee leven'. Maar nu valt het wel mee."

SPELLETJESKAST

Wat betreft de afleiding in de pauzes en tussenuren krijgt de school hulp van de ouderraad, die bezig is om een spelletjeskast of -uitleen te regelen. "Het is belangrijk dat de leerlingen alternatieven hebben voor hun telefoon. We denken aan bijvoorbeeld het kaartspel *Take 5!* en aan *Scrabble* of *Trivial*, maar we zoeken ook spelletjes die leerlingen alleen kunnen spelen", vertelt ouderraadlid Franka Faase. Ze hoopt het nog dit schooljaar voor elkaar te krijgen.

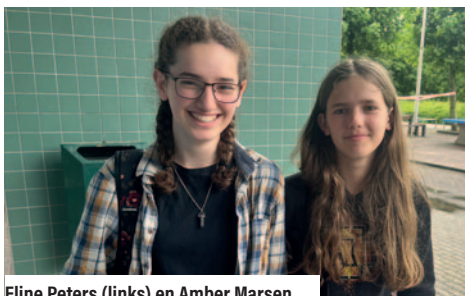
AGENDA

5-7 juni Inhaaltoetsen 4-havo, 4-vwo en 5-vwo.
6 juni Voorspeelmiddag muzieklerlingen 3-mavo.
12 juni Uitslag eindexamens. 12-18 juni Toetsweek schoolbreed. 17 juni Gemünden am Main 2-bb/kb/mavo. 18-25 juni Herexamens. 19 juni Kennismakingsmiddag nieuwe brugklassers (14.00-15.30 uur, beide locaties). Bezoek Efteling 3-havo/vwo. 21 juni Inzage toetsen bij vakdocent. 26-28 juni Internationalisering (ePals uitwisseling Duitsland) 3- en 4-bb/kb/mavo. 26 juni Kennismakingsgesprekken ouders groep 8 met mentoren Ij. 1 juni (beide locaties). 27 juni t/m 3 juli CAN-week. 28 juni Summerparty Ij. 1 t/m 3 (19.30-22.00 uur). 1 juli Diploma-uitreiking vwo. 2 juli Diploma-uitreiking havo. Uitslag tweede tijdvak eindexamens. 3 juli Diploma-uitreiking bb/kb/mavo. Inleveren schoolboeken en kluisleutels. 4 juli Mentordag. 5 juli Rapport uitdelen, daarna zomervakantie!

IK DACHT 'DAT GAAN WE DOEN'

Denk je aan wedstrijden op school, dan denk je waarschijnlijk aan sport en niet aan wiskunde, biologie, natuurkunde en scheikunde. Toch hebben ook die vakken wedstrijden, vaak in de vorm van internationale olympiades met andere scholen. Candea is natuurlijk van de partij. Amber Marsen en Eline Peters uit 3-vwo deden onlangs mee aan de IJSO.

Die afkorting staat voor *International Junior Science Olympiad*, een biologie-, natuurkunde- en scheikundewedstrijd voor leerlingen tot 15 jaar. Ze waren op het spoor gezet door docent Stefan Blankenburg. "Hij vroeg in de les wie belangstelling had. Ik stak meteen mijn hand omhoog. Ik dacht 'dat gaan we doen'. Gewoon om te kijken wat ik kan", vertelt Amber. Ze noemt zichzelf een echte bèta, die het leuk vindt dat exacte vakken mooi op elkaar aansluiten. "Wat je bij het ene vak leert, kun je bij het andere toepassen. Het is niet supermakkelijk, maar wel gaaf om te doen."

Eline Peters (links) en Amber Marsen.

Eline vindt vooral biologie fantastisch, maar dat vak staat in 3-vwo niet op het rooster. Daarom stak ze toch haar hand omhoog. "Ik was benieuwd wat ik nog wist van biologie van vorig jaar en dat was eerlijk gezegd best veel. En het leek me leuk om een keer zo'n wedstrijd mee te maken." Maar een echte bèta is Eline niet. "Natuurkunde en scheikunde zijn dit jaar verplicht. Op zich zijn het interessante vakken, maar ik kan er niet tegen als ik iets niet meteen snap." De biologievragen gingen Eline goed af, maar dat was niet genoeg voor een hoge score. Amber haalde het hoogste puntenaantal van Candea: "Daar ben ik trots op, want het is een grote toets, waarvoor je niet echt kunt leren." Ondanks haar hoge score gaat Amber niet door naar een volgende ronde. "Dan moet je echt het hele jaar oefenen. Voor mij was het gewoon een leuke ervaring."

in the picture

CANDEA MET EIGEN BOOT NAAR YOUNG SOLAR CHALLENGE

Candea doet dit jaar weer mee aan de *Young Solar Challenge*. Acht technasiumleerlingen bouwden een boot op zonne-energie. Deze maand strijden ze om het Nederlands kampioenschap. Teamcaptain Gijs Weekhout (3-vwo) heeft er zin in.

De wedstrijden zijn de kroon op een arbeidsintensieve voorbereiding, want in tegenstelling tot vorig jaar vaart Candea nu met een eigen boot. Het is een bouw pakket, maar niet te vergelijken met een IKEA-kast, vertelt Gijs. "We hebben een houten geraamte met lijm en andere technieken in elkaar gezet en vervolgens 'ingepakt' met glasvezelmatten, zodat de boot waterdicht is en tegen een stootje kan." Daarna is de boot geveerd en van zonnepanelen voorzien. Gijs is trots op het resultaat. "Het leukste is de samenwerking met elkaar en met de mensen van de HAN en het bedrijf Qconcepts uit Doetinchem. Van die contacten leer je heel veel." Het Candea-team, dat naast acht leerlingen uit drie begeleiders bestaat, neemt het op tegen 35 andere scholen. Een belangrijk onderdeel dit jaar is de 12 minutenrace: de

twee teams die in die 12 minuten de grootste afstand afleggen gaan naar de finale. Daarnaast is er een sprintonderdeel. Afgelopen weekend waren de eerste races in Urk, de komende weken ontmoeten de teams elkaar in Terneuzen en Heusden. Drukke weken voor Gijs en zijn team dus? "Klopt, maar ook ontzettend leuke weken."

vraagjes

Waarom Candea? De open dag was online vanwege corona. Het leek me een leuke school. Ik ben positief verrast.

Leukste dag? Ik vind de hele week leuk. Ik heb het erg naar mijn zin op Candea.

Wat doe je in de pauze? We mogen niet meer op de telefoon, dus lopen we een rondje en kletsen we wat.

Huiswerk? Zoveel mogelijk in de les en als ik denk dat de docent niet controleert, kijk ik of ik het wel nodig heb.

Hoe zou jij lesgeven? De leerlingen er goed bij betrekken door meer te vragen dan uit te leggen en door grapjes te maken.

Vakantieplannen? Ik ga met mijn ouders naar Frankrijk en verder een beetje werken en misschien zweefvliegen op Terlet, want dan heb ik nog nooit gedaan.